

Afgørelser – Reg. nr.: 03752.00

Fredningen vedrører: Danbo Gravhøje

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 07-10-1966

Fredningsnævnet 15-06-1965

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

7/10-1966

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1966, den 7. oktober, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1814/65 vedrørende fredning af et areal af matr. nr. 11 Bjørnsholm hovedgård, Overlade sogn, tilhørende gårdejer Aage Edvard Rask, Trend.

I den af fredningsnævnet for Ålborg amtsrådskreds den 15. juni 1965 afsagte kendelse hedder det:

"Umiddelbart nord for Trend i Overlade kommune følger amtsvejen Viborg-Løgstør i kort afstand langs Limfjorden (Bjørnsholm bugten). På dette sted har der før 30. juni 1961 udviklet sig en sommerhuskoloni, ikke blot ved selve Trend, men også på østsiden af nævnte vej. Kommunen har i den anledning ønsket at udlægge et sommerhusområde her. Foranlediget heraf optog fredningsnævnet for Aalborg amtsrådskreds den 7. august 1962 en orienterende forhandling med sognerådet og besigtigede forholdene på stedet, og det blev da konstateret, at der inden for det pågældende område fandtes flere oldtidshøje, samt strækkende sig fra nord til syd et smukt skrænt- og voldparti, resterne af stenalderhavets kyst. Det viste sig endvidere, at såvel skræntpartiet og en ret anselig bræmme, omfattende en væsentlig del af strandvoldsystemet, var uberørt, bevokset med lyng og strandvegetation. Som følge heraf opstod ønsket om at bevare såvel arealerne omkring oldtidshøjene som strandvoldsystemet intakt, hvilket sognerådet erklærede sig enig i. Der blev herefter under

hensyn til, at tillige Nationalmuseet og Danmarks Naturfredningsforening var interesseret heri rejst fredningssag omfattende nedenævnte ejendomme. Bekendtgørelse herom har fundet sted i lokale aviser og i Statstidende for den 15.marts 1963 og - af hensyn til en fejlagtig ejerlavsfortegnelse - tillige for den 19.s.m. (bilag 27-33), således at sagen, jfr. naturfredningslovens § 10, først anses rejst sidstnævnte dato. Efter at sagen er rejst, har Geologisk Rigsinstitut støttet ønsket om en fredning af skrænterne og strandvoldsystemet. Sagen berører, jfr. bilag 82 og bilag 25, følgende ejendomme:

Sag 1. matr. nr. ldr, Bjørnsholm Hovedgård, Overlade sogn, assistent Ejnar Hansen, Brammingegade 8^{II}, København, betinget skøde lyst den 17.oktober 1962.

Sag 2. matr. nr. lds sst., ekspedient Villy Hedegaard, Sct. Mathiasgade 66, Viborg, betinget skøde lyst 20.august 1962.

Sag 3. matr.nr. ldt sst., uddeler Tage Pedersen, Nørager, betinget skøde lyst 19.oktober 1962.

Sag 4. matr. nr. ldu, sst., frk. Helga Nielsen, Rådmand Steinsalle 16, blok B, København, betinget skøde lyst 13.juli 1962.

Sag 5. matr. nr. ldv sst., revisor Tilo Michelsen, Gravene 1, Viborg, betinget skøde lyst 20.august 1962.

Sag 6. matr. nr. ldx sst., fru Mette Hansen, Agervang 34, Kgs. Lyngby, betinget skøde lyst 13.juli 1962.

Sag 7. matr. nr. ldy sst., grosserer Valdemar Christensen, Niels Pedersensvej 21, Herning, betinget skøde lyst 13.juli 1962.

Sag 8. matr. nr. ldz sst., typograf Ole Andersen, Scharlingsvej 5, Valby, betinget skøde lyst 25.september 1962.

Sag 9. matr. nr. li og ll Bjørnsholm Hovedgård, samt 5r Borregaard, alt af Overlade sogn, gårdejer Aage Edvard Rask, Trend,

skøde lyst 11.juli 1960.

Sag 10.matr. nr. 1æ Bjørnsholm Hovedgaard, Overlade sogn,
landmand Hans Henrik Hansen, Jyllandsgade 38, Aars,
skøde lyst 23. december 1958.

Sag 11.matr. nr. 1am Bjørnsholm Hovedgaard, Overlade sogn,
forstander Verner Hansen Leth, Vitskøl pr. Ranum,
skøde lyst 21.september 1949.

Sag 12.matr. nr. 13d Borregaard, Overlade sogn,
gårdejer Erling Justesen, Borregaard,
skøde lyst 19.juni 1953.

Sag 13.matr. nr. 8b Borregaard, Overlade sogn, læge Arne Mohr,
Ranum, skøde lyst 20.januar 1941.

Sag 14.matr. nr. 8a Borregaard, Overlade sogn,
landmand Chr. Christensen, Borregaard,
skøde lyst 25.juli 1939.

Sag 15.matr. nr. 16c Borregaard, Overlade sogn, Gårdejer Chr.
Hornbech, Overlade, skøde lyst 7.december 1938.

Sag 16.matr. nr. 10c og 15a Borregaard, Overlade sogn,
landmand Tage Ulstrup Jensen, Overlade, skøde lyst
6.oktober 1931.

Første møde under fredningssagen blev afholdt på henholdsvis Trend kro og åstedet den 17.april 1963. Samtlige i ejendommene interesserede var indvarslet (ved postafleveringsattest), jfr. bilag 15-39. En del af ejerne var mødt og protesterede mod en fredning.

Af panthaverne var kun mødt gårdejer Hans Chr. Rask, Trend, som kreditor ifølge et den 11.juli 1960 lyst pantebrev, stort oprindelig 53.000 kr. med pant i den under sag 9 nævnte ejendom, næst 10.800 kr. til Jydsk Løndkreditforening og 20.000 kr. ifølge ejer-

pantebrev til Andelsbanken, Løgstør.

Ad sag 1-8.

Løgstør plantningsforening var mødt ved sin formand, Erling Pedersen, der oplyste, at foreningen havde solgt de under 1-8 nævnte grunde fra et større areal, som foreningen havde erhvervet i forsommeren 1961. Man havde ved salget af disse grunde ikke været opmærksom på bestemmelserne i den kort efter ikraft trådte naturfredningslov, således hverken § 22 eller § 2. I sidstnævnte henseende skal bemærkes, at de pågældende grunde, bortset fra matr. nr. ldr, (sag 1) var omfattet helt eller delvist af sidstnævnte bestemmelse under hensyn til, at oldtidshøjen 1408-24 er beliggende umiddelbart ved deres østskel oppe ved stenalderskræntens top. Ved besigtigelsen var matr. nr. ldv (sag 5) og ldy (sag 7) bebygget, hver med et sommerhus. Der blev indgået forlig, hvorefter hver af de pågældende otte lyngklædte grunde i medfør af naturfredningslovens § 1 underkastes følgende fredning: En bræmme på 15 meter regnet fra østskel skal stedse henligge i naturtilstand og således, at der inden for dette område ingensinde må bygges, opsættes master eller andre skæmmende indretninger, ligesom terrænformerne ej må ændres ved gravning, opfyldning eller på anden vis. Der må ikke bygges østskellet nærmere end 20 meter. Der henvises iøvrigt til vedhæftede kort. Da det under mødet (den 17. april 1963) kunne forventes, at der blev påført det offentlige en ekstra udgift, ved at man som følge af forliget eventuelt skulle udvide fredningen til et tilgrænsende område, for hvilke erstatning skulle udredes, indgik nævnte plantningsforening på at ville skadesløsholde det offentlige i så henseende inden for et nærmere fastsat maximumsbeløb. Når henses til fredningssagens videre forløb, finder nævnet, at der ikke påføres det offentlige nogen ekstra udgift, hvorfor plantningsforeningen - under forbehold af Overfredningsnævnets tiltrædelse fritages for nævnte forpligtelse.

Nævnet finder, udover hvad der ovenfor er anført ved sag 1-8, at de på vedhæftede kort med rødt farvelagte arealer er fredningsværdige, men af økonomiske grunde har nævnet ment at burde begrænse fredningen til de med en rød streg afgrænsede områder, der i medfør af naturfredningslovens § 1, stk. 1, herefter bør fredes af hensyn til deres skønhed og for så vidt angår navnlig matr. nr. 1i og 1l Bjørnsholm, den naturvidenskabelige og undervisningsmæssige interesse, der knytter sig til dem.

Under sagens behandling er der til Landbrugsministeriet indsendt begæring om udstykning af det areal af matr. nr. 13d Borregaard by, Overlade sogn, hvorpå er beliggende et sommerhus, markeret på kortet med M, tilhørende overlærer Svenstrup, Nordborg, der hidtil har lejet grunden (parcel 6).

De fredede arealer må ingensinde beplantes eller bebygges, ligesom opsætning af master og andre indretninger, herunder boder, flagstænger og lignende, ikke er tilladt. Hvor hegn ønskes opsat, f. eks. omkring lejet grund eller grunden, der på kortet er markeret som parcel 5 og 6 (sag 12), må hertil kun benyttes almindeligt markhegn på træstolper med 3-4 vandrette tråde. Ændring i terrænformerne er ikke tilladt. De allerede inden for fredningsområdet værende huse (med undtagelse af huset N, jfr. nedenfor, må på nedennævnte vilkår forblive liggende. Husene er, efter det oplyste, alle nu (eventuelt bortset fra huset M) beliggende på lejet grund. Det pålægges husejerne inden en måned efter afsigelsen at denne kendelse til nævnet til opbevaring i dettes arkiv at indsende tegning med beskrivelse af husene for så vidt angår det ydre (af hensyn til kontrollen). Husene skal i fremtiden holdes i relativt mørke farver. Tilbygning eller ændring af husenes udseende må ikke foretages uden fredningsnævnets skriftlige godkendelse. Den til enhver tid værende ejer af huset M

er pligtig til at opretholde en efter nævnets skøn passende beplantning omkring huset til sløring af dette. På skræntens overkant er de til enhver tid værende ejere af matr. nr. 8b, 10c, 15a og 16c, Borregaard by, Overlade sogn, pligtige til stedse at opretholde en beplantning af stedsegrønne træer inden for det med blå skravering på kortet angivne 15 meter brede område, ligeledes til sløring af eventuelle fremtidige huse, der her ikke må bygges skræntoverkanten nærmere end nævnte 15 meter. Bortset herfra skal de fredede områder stedse, såvidt muligt, henligge i sin nuværende tilstand (d.v.s. i det væsentlige lyng). Den til enhver tid værende ejer (eller lejer) skal tåle, at fredningsmyndighederne fra tid til anden, uden udgift for disse, lader fjerne nuværende eller kommende busk- og træbevoksning eller foretager dispositioner til bevaring af den nuværende lyng- eller strandvegetation - alt under rimelig hensyntagen til ejers (eller lejers) ønsker. (En træ- eller buskbevoksning umiddelbart i nærheden af tilladte sommerhuse tolereres).

Med hensyn til gravhøjen 1408-26, beliggende på matr. nr. 16c (sag 15) ved skellet til matr. nr. 8a (sag 14) skal dog bemærkes, at der i dens umiddelbare nærhed og syd for denne (altså på sidstnævnte matr. nr.) findes en plantage, stammende fra tiden før den 1. marts 1961 (jfr. naturfredningslovens § 2), hvilken plantage, uanset det foran anførte, må forblive. I tilfælde af nyplantning gælder nævnte lovbestemmelse om forbud mod at plante højfod nærmere end 5 meter. Fredningen er, uanset det foranstående, dog ikke til hinder for, at der på det om højen fredede areal (matr. nr. 8a og 16c, jfr. kortet) må drives traditionelt landbrug, dog at der ikke må pløjes højfod nærmere end 2 meter.

Som den eneste undtagelse fra forbudet mod bebyggelse skal nævnes, at fredningsnævnet med tiltrædelse af Nationalmuseet

er indgået på, efter aftale med ejeren af matr. nr. 13d, Borregaard by, Overlade sogn, at der på det på kortet som A markerede område (nemlig en del af parcel 5) må opføres et enkelt enplanshus, der dog skal godkendes skriftligt af nævnet. Det gælder for dette hus iøvrigt de samme bestemmelser som ovenfor vedrørende de allerede tilladte sommerhuse således blandt andet godkendt tegning opbevares i nævnets arkiv af hensyn til kontrollen. Husets højde fra naturligt terræn til tagryg må ikke overstige 5 meter, og den til enhver tid værende ejer skal være pligtig til at opretholde en gran- eller fyrretræsbevoksning i husets umiddelbare nærhed til sløring. Med hensyn til det ovenfor omtalte, som N betegnede hus, tilhørende brødrene maskinarbejder Kaj Jensen, Rugskellet, Farsø, og fabriksarbejder Søren Jensen, Sønderborg, skal bemærkes følgende: Ejerne har efter det foreliggende lejet grunden for en 10-årig periode, regnet fra 1960, og huset er umiddelbart herefter opført af ejerne i deres fritid. De har oplyst, at medgående materialer har kostet ca. 10.000 kr., medens de anslår deres arbejds løn til ca. 8.000 kr. Huset, holdt i ret stærke, lyse farver, er beliggende ca. 6 meter syd for gravhøjen 1408-27. Under hensyn til, at det ved dets nære beliggenhed ved højen virker ret skæmmende, navnlig set fra øst fra Borregaardvejen, og til at husets fortsatte forblivende vil være uheldigt i forhold til den adgang, der, jfr. nedenfor, tillægges offentligheden til oldtidshøjene og strandvoldssystemet, bør huset fjernes, men for at begrænse ejernes tab og dermed erstatningsansvaret, vil huset dog først være at fjerne inden den 1. maj 1985, således at byggetomten ryddeliggøres inden denne frist, så at lyngen påny kan vinde indpas. Den ejerne herefter tilfaldende erstatning findes at burde bestemmes til 6.000 kr., der vil være at udbetale og forrente som nedenfor bestemt.

Det skal for en ordens skyld bemærkes, idet henvises til de arealer, der på kortet er betegnet som O, P, R samt V, at disse arealer (samt tillige arealet S og T, der dog ikke har været inddraget under fredningssagen) er omfattet af naturfredningslovens § 2 (100 meter fra gravhøjsfod) og således ikke må bebygges uden fredningsnævnets skriftlige godkendelse.

En sådan godkendelse må, for så vidt angår areal O og P (beliggende henholdsvis på matr. nr. 5r og 13d Borregaard by, Overlade sogn) forventes at være vanskelig at opnå, idet spørgsmålet herom antagelig vil blive knyttet til spørgsmålet om eventuel bebyggelse på den resterende del af de nævnte to matr. nr. (hvad enten disse vil blive inddraget i kommunens sommerhusområde eller ej), idet nævnet i hvert fald ved placering af eventuel bebyggelse vil søge at bevare udsigten fra Borregaardvejen hen over oldtidshøjene og Limfjorden, så vidt det med rimelighed er gør ligt.

Endelig skal anføres, at matr. nr. 1æ og 1åm, Bjørnsholm Hovedgaard, Overlade sogn, sag 10 og 11, er begært fredet, men da begge disse er bebygget, førstnævnte parcel med en endog ret stor bygning, har nævnet ikke taget begæringen til følge.

Der tillægges offentligheden adgang til stilfærdig gående færdsel og ophold på den del af det fredede område, der på kortet er angivet med rød skravering. I tilfælde af videnskabelig excursion eller undersøgelse skal dog arealet langs skræntfoden være tilgængelig i så henseende.

Uanset foranstående har naturligvis ejerne af de pågældende huse ret til kørende færdsel ad bestående vej.

Nævnet forbeholder sig ved en tillægskendelse at fastsætte et ordensreglement for det fredede område, herunder f. eks. at træffe bestemmelse, såfremt den ovenfor hjemlede hegnsret, efter nævnets

skøn, måtte lægge offentligheden urimelige hindringer i vejen for dens adgang til den tilgængelige del af området.

Påtaleret tillægges fredningsnævnet og Danmarks Naturfredningsforening i fælleskab eller hver for sig, endvidere tillægges Geologisk Rigsinstitut påtaleret vedrørende strandvoldssystemet, herunder skrænten, og Nationalmuseet vedrørende forhold, der omfattes af naturfredningslovens § 2.

I tilfælde af fortolkning af kendelsen skal det afgørende være, at det fredede område fremtræder så uberørt som tilstedeværelsen af de pågældende huse efter nævnets skøn tillader det. Anvendelse af skrigende farver er f. eks. således ikke tilladt.

Med hensyn til erstatningsspørgsmålet skal bemærkes følgende:

Ad sag 1-8, forligt. Ingen erstatning.

Ad sag 9, gårdejer Aage Rask, der ønsker at udstykke til sommerhusgrunde.

Af matr. nr. 1i er en smal 15 meter bred strimmel på ialt 7.380 m² fredet. Inden for dette område ligger sommerhuset L. Fredningen kan ikke antages ved en udstykning af grunde (i lighed med grundene under sag 1-8) at ville medføre noget økonomisk tab, ikke mindst når henses til, at grundejerne ved salg af grunde stødende op til fredet område kan forvente en højere pris.

Af matr. nr. 1l er 34.480 m² fredet. Heraf er dog 15.900 m² omfattet af naturfredningslovens § 25, stk. 4 (100 meter fra amtsvej) og 12.450 m² omfattes af 100 meter-zonen fra højfod (naturfredningslovens § 2), således at der tilbage kun bliver 6.130 m², der ikke omfattes af disse zoner.

Af matr. nr. 5r er 9.065 m² fredet, hvilket areal i dets helhed er omfattet af lige nævnte § 2 i naturfredningsloven.

Ved erstatningsberegningen tages udover anførte hensyn til, at nævnet under hensyn til alt foreliggende sandsynligvis ikke ville have meddelt dispensation fra bestemmelsen i de lige nævnte to §§, hvilket måtte have til følge, at arealet langs amtsvejen med henblik på en rimelig og fornuftig økonomi, kun kunne anvendes til dyrkning eller, da jorden er ringe, til plantning af grantræer og fyr, medens arealerne omfattet af § 2-fredningen om højene ifølge denne bestemmelse end ikke kunne anvendes til træplantning. Byggemodne grunde sælges i nærheden af fredningsområdet for 4-5 kr. pr. m². Ingen af de heromhandlede arealer er byggemodne.

Den gårdejer Aage Rask tilfaldende erstatning findes herefter at burde bestemmes til 35.000 kr. at forrente og udbetale som nedenfor bestemt.

Sag 10-11 udgået.

Ad sag 12, gårdejer E. Justesen, der ønsker at udstykke til sommerhusgrunde.

Af matr. nr. 13d er 26.505 m² fredet, og dette areal er, bortset fra et mindre areal af parcel 5, omfattet af 100 meter-zonen fra oldtidshøj.

Den fredede del af parcel 4 samt parcellerne 5 og 6, som er solgt eller agtes solgt, er af areal henholdsvis 3.270 m², 5.260 m² og 4.500 m² eller ialt 13.030 m², således at den resterende del af det fredede område (det hvorpå 3 oldtidshøje er beliggende) andrager herefter 13.475 m². Idet der med hensyn til erstatningsberegningen henvises til det ovenfor ved sag 9 anførte, vil den ejeren tilkendte erstatning for dette sidste areal være at ansætte til 6.500 kr.

Under hensyn til, at der er tillagt offentligheden adgang til en væsentlig del af parcel 4, findes erstatning herfor at burde bestemmes til 1.600 kr., medens der ikke findes at burde ydes erstat-

ning vedrørende de to andre arealer, der ikke er åbnet for offentligheden, og hvor pligten til at lade grundene henligge i naturtilstand (lyng) fuldt ud må antages opvejet ved, at grundenes værdi formentlig forhøjes ved at ligge i fredet område.

Den gårdejer Justesen tilkommende erstatning findes herefter at burde bestemmes til ialt 8.100 kr. at forrente og udbetale som nedenfor anført.

Med hensyn til den ejerne af huset N tilfaldende erstatning henvises til det tidligere omtalte, jfr. side 7n og 8.

Ad sag 13 læge Mohr. Den fredede del af matr. nr. 8b udgør 2.710 m². Da det kun drejer sig om en smal bræmme med pligt til at opretholde beplantning, og da grunden, beliggende op til det fredede område, må antages som følge heraf at ville stige i værdi, findes der ikke at burde ydes erstatning.

Ad sag 14. Chr. Christensen. Det fredede område af matr. nr. 8a er af areal 4.720 m² og er i det væsentlige plantage, syd for oldtidshøjen, 1408-26. Der er her med Nationalmuseets tiltrædelse meddelt dispensation fra naturfredningslovens § 2 (idet 100 meter-zonen er nedsat til 60 meter fra højfod). Under hensyn hertil og til det ovenfor under fredningsbestemmelserne anførte, findes der ikke at burde ydes ejeren erstatning.

Ad sag 15. Chr. Hornbech. De fredede to arealer af matr. nr. 16c udgør henholdsvis 3.870 m² (langs skræntoverkanten) og 8.200 m² omkring lige nævnte høj, 1408-26. De samme betragtninger, der er anført ovenfor ved sag 13 og 14, gør sig efter nævnets opfattelse ligeledes gældende her med det resultat, at der ikke vil være at tillægge erstatning.

Ad sag 16. Tage Jensen. Det fredede areal af henholdsvis matr. nr. 15a og 10c udgør henholdsvis 2.540 m² og 7.370 m². Af sidstnævnte areal

udgør 4.900 m² en del af det areal, der er omfattet af naturfredningslovens § 2, og her er ligeledes meddelt dispensation fra nævnte bestemmelse, idet der herom henvises til kortet. Under de foreliggende omstændigheder, herunder delvist det ved sag 13 anførte angående bræmnen langs skræntoverkanten, hvilken bræmme andrager 5.010 m², vil der ej heller være at tillægge ejeren erstatning.

Der vil ikke være at tillægge panthavere m.v. erstatning.

Nærværende kendelse vil i medfør af naturfredningsloven være at forelægge Overfredningsnævnet, men dette fritager ikke de lodsejere, som måtte ønske at anke (inden 4 uger fra kendelsens afsigelse) selv at indbringe anken for Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22⁴, København V.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse med primær prioritet på nedennævnte ejendomme."

Konklusionen er sålydende:

"Nævnte ejendomme underkastes fredning i ovennævnte omfang, idet henvises til det kendelsen vedhæftede kort:

Matr. nr. ldr, lds, ldt, ldy, ldv, ldx, ldu, ldz, li og ll, alt af Bjørnsholm Hovedgaard, Overlade sogn, samt matr. nr. 5r, 8a, 8b, 10c, 13d, 15a og 16c Borregaard by, Overlade sogn.

Der udredes følgende i erstatning:

Gårdejer Aage Edvard Rask, Trend	35.000 kr.
Gårdejer Erling Justesen, Borregaard	8.100 kr.
Maskinarbejder Kaj Jensen, Rugskellet, Farsø, og fabriksarbejder Søren Jensen, Sønderborg	6.000 kr.

Erstatningsbeløbene, der forrentes fra 19.marts 1963 til den 10.oktober 1964 med 5% årlig og fra sidstnævnte dato med 6% årlig, alt indtil betaling sker, udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Aalborg amtsfond og de i Aalborg amtsrådsreds beliggende

købstadkommuner fordelt efter folketal i henhold til seneste offentliggjorte folketælling."

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, og er tillige indanket af 3 af de af kendelsen omfattede lodsejere, typograf Ole Andersen, Scharlingsvej 5, Valby, gårdejer Aage Edvard Rask, Trend, og gårdejer Erling Justesen, Borregaard.

Overfredningsnævnet har den 27. september 1965 foretaget besigtigelse i sagen og forhandlet med de ankende samt med repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Nationalmuseet, Overlade kommune og fredningsnævnet.

Nationalmuseets repræsentant fremhævede under forhandlingen den her forekommende kombination af strandvolde og stenalderbeboelse, som kan muliggøre en arkæologisk datering. I en senere udtalelse af 6. oktober 1965 har Nationalmuseet peget på værdien af, at der pålægges i al fald den sydlige del af det ved fredningsnævnets kendelse fredede areal af matr. nr. 11 Bjørnsholm Hovedgaard, Overlade sogn, - strækkende sig fra fredningens sydgrænse til højzonen omkring de nordøst herfor beliggende gravhøje - en servitut, der sikrer de nævnte særlige arkæologiske interesser.

Under hensyn til det af Nationalmuseet fremførte, og da Overfredningsnævnet ikke iøvrigt har fundet det pågældende område, hvor sommerhusbebyggelse er påbegyndt, tilstrækkelig fredningsværdigt, har man besluttet at begrænse fredningen til ovennævnte område.

For dette område gælder følgende bestemmelser, der erstatter de af fredningsnævnet fastsatte generelle fredningsbestemmelser:
Området skal bevares i sin nuværende tilstand og må ikke

beplantes, planeres, afgraves eller yderligere opdyrkes.

Græsning ved kreaturer og heste må ikke foretages, hvorimod græsning ved får og geder er tilladt.

Området må ikke yderligere bebygges, men det allerede eksisterende sommerhus må bibeholdes og om ønsket afløses af et nyt efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af husets udseende og placering. Med hensyn til spørgsmålet om placeringen vil Nationalmuseets udtalelse i sagen være at indhente af fredningsnævnet.

Skure, boder og andre skæmmende indretninger må ikke opsættes og kun en samlet indhegning af arealet må foretages. Området må ikke benyttes til camping eller til henlæggelse af affald.

Selvsåede træer og buske kan efter ejerens eller fredningsnævnets ønske fjernes på en sådan måde, at terrænet ikke derved lider skade.

Efter forudgående meddelelse til ejeren tillades det ved Nationalmuseets foranstaltning at foretage videnskabelige undersøgelser ved opsamling og gravning m.v.

Der gives ikke offentligheden adgang til det fredede.

Påtaleberettigede er fredningsnævnet og Nationalmuseet.

Overfredningsnævnet har ikke kunnet opnå mindelig overenskomst om erstatningen med gårdejer Rask, og man har derfor i henhold til naturfredningslovens § 20, anmodet Taksationskommissionen om på grundlag af foranstående at ville fastsætte erstatningen. Ved en den 5. juli 1966 afholdt taksationsforretning har Taksationskommissionen derpå fastsat erstatningen til 25.000 kr.

Et kort nr. Ål.115, visende det fredede areal, der udgør ca. 2 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Det ovenfor nævnte areal af matr. nr. 11 Bjørnsholm Hovedgaard, Overlade sogn, fredes som foran anført.

I erstatning udbetales til ejeren, gårdejer Aage Edvard Rask, Trend, en erstatning på 25.000 kr., som forrentes med 5% p.a. fra den 19.marts 1963 til 30.september 1964 og med 6% p.a. fra den 1.oktober 1964, til betaling sker.

Erstatningen udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Aalborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Udskriftens rigtighed

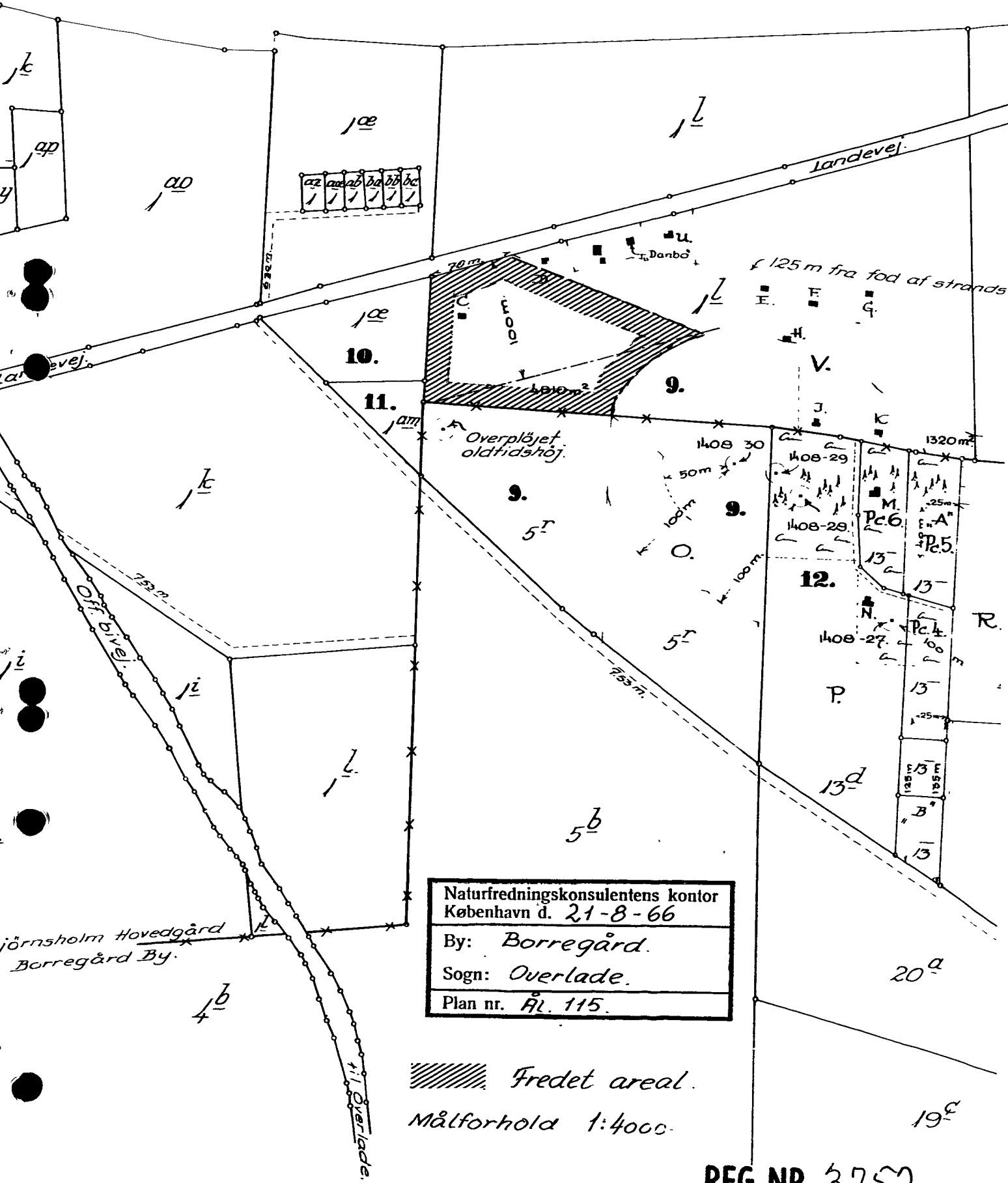
bekræftes.

Jørgen Fisker

Terræn af
Borregård By og
Bjørnsholm Hovedgård

Overlade sogn.
 Rars herred.
 Aalborg amt.

imfjorden.

Naturfredningskonsulentens kontor
 København d. 21-8-66
 By: Borregård.
 Sogn: Overlade.
 Plan nr. AL. 115.

//// Fredet areal.
 Målforshold 1:4000.

REG. NR. 3752

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 3752 15/68
Statens Fredningsregister
Myrøpsgade 22 IV
Stolmenhavn V.

H. R. 166

K E N D E L S E.

Fr. 45/62.

Afs. den

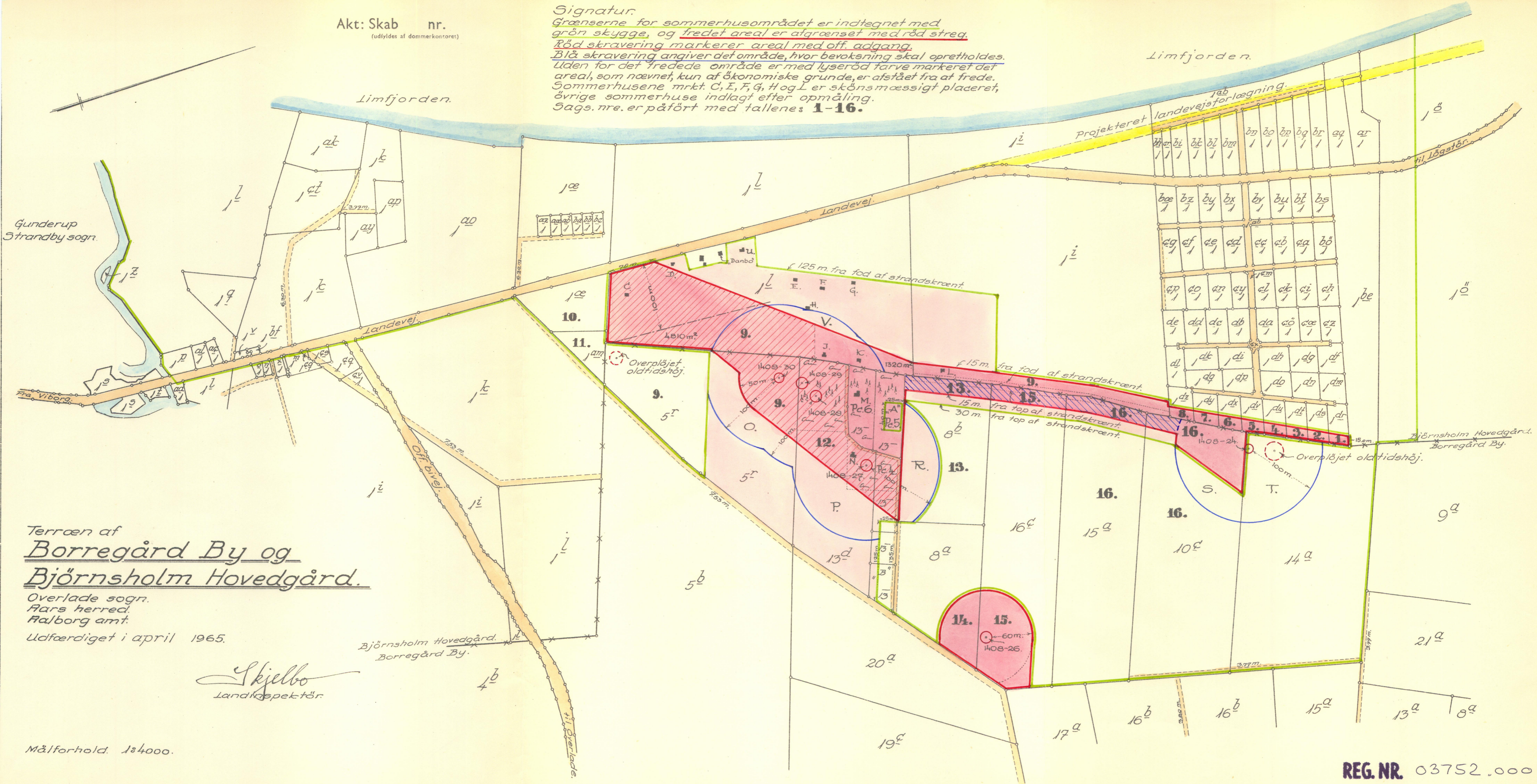
Umiddelbart nord for Trend i Overlåde kommune følger amtsvejen Viborg-Løgstør i kort afstand langs Linafjorden (Bjørnsholm bugten). På dette sted har der før 30. juni 1961 udviklet sig en sommerhuskoloni, ikke blot ved selve Trend, men også på østsiden af nævnte vej. Kommunen har i den anledning ønsket at udlægge et sommerhusområde her. Foranlediget heraf optog fredningsmødet for Aalborg Amtsrådskreds den 7. august 1962 en orienterende forhandling med sognerådet og besigtigede forholdene på stedet, og det blev da konstateret, at der inden for det pågældende område fandtes flere oldtidshøje, samt strækkende sig fra nord til syd et smukt skrænt- og voldparti, resterne af stenalderhavets kyst. Det viste sig endvidere, at såvel skræntpartiet og en ret anelig bræmme, omfattende en væsentlig del af strandvoldssystemet, var uberørt, bevokset med lyng og strandvegetation. Som følge heraf opstod ønsket om at bevare såvel arealerne omkring oldtidshøjene som strandvoldssystemet intakt, hvilket sognerådet erklærede sig enig i. Der blev herefter under hensyn til, at tillige Nationalmuseet og Danmarks Naturfredningsforening var interesseret heri rejst fredningssag omfattende nedennævnte ejendomme. Bekendtgørelse herom har fundet sted i lokale aviser og i Statstidende for den 15. marts 1963 og - af hensyn til en

afsluttet i Ofn kendelse af 7/10-1966

KORT>

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

Signatur.
Grænserne for sommerhusområdet er indtegnet med grøn skygge, og fredet areal er afgrænset med rød strek.
Rød skravering markerer areal med off. adgang.
Blå skravering angiver det område, hvor bevoksning skal opretholdes.
Uden for det tredede område er med lyserød farve markeret det areal, som nævnet, kun af økonomiske grunde, er afstået fra at frede.
Sommerhusene mrkt. C, E, F, G, H og L er skønsmæssigt placeret, øvrige sommerhuse indlagt efter opmåling.
Sags. nre. er påført med tallene **1-16.**

Terræn af
Borregård By og
Björnsholm Hovedgård.

Overlade sogn.
Fars herred.
Falborg amt.
Udfærdiget i april 1965.

Skjelbo
Landinspektør

Målf forhold. 1:4000.

REG. NR. 03752.000

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 24968604
mail:nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 2. august 2021

FN-NJS-23-2021: Tilbygning til sommerhus på Viborgvej 569, 9670 Løgstør.

Fredningsnævnet har den 12. maj 2021 fra Vesthimmerlands Kommune modtaget udtalelse om ansøgning om tilladelse til at foretage mindre tilbygninger til sommerhus på matr.nr. 11o Bjørnsholm Hgd., Overlade beliggende Viborgvej 569, 9970 Løgstør. Ansøgningen er indsendt af Keld Endslev.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. oktober 1966 om fredning af arealer ved Danbo Gravhøje, der er en tilstandsfredning med bestemmelse om, at der ikke må ske yderligere bebyggelse. Formålet med fredningen er særlig at beskytte nogle gravhøje samt det generelle strandvoldsystem.

Der ansøges om 3 udvidelser på boligarealet (i alt 12,93 m².) samt en ændret arealanvendelse:

A - tilbygning til soverum 1,7 x 2,2 meter. (nord)

B - tilbygning til stue 1,7 x 2,7 meter (nord) samt 1,0 x 4,6 meter, så hus får samme bredde i hele sin længde. (syd) - nuværende skorsten til olieamin fjernes og der monteres en ny til en Morsø brændeovn type 6140

C - Ændret anvendelse; nuværende carport laves om til beboelsesanneks / hobbyrum og tilføjet boligareal på BBR. Udvendigt mål 2,8 x 7,7 meter (øst).

Kommunen oplyser vedrørende Natura2000 og Habitatområde, at ejendommen ligger 2,8 km syd for internationale beskyttelsesområde, som er Løgstør bredning, der er udpeget som fuglebeskyttelsesområde (SPA 12), Ramsarområde (RAMSAR 6) og habitatområde (H16). Tilbygningerne er uden betydning i forhold til naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene. Tilbygningerne vurderes heller ikke at påvirke yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter ved huset, og projektets omfang og placering udelukker, at der kan ske en væsentlig påvirkning af nogen bilag IV-arter.

Placering fremgår af nedenstående situationsplan:

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 21. juni 2021. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det ministerielt udpegede medlem Poul Roesen. Det kommunalt udpegede medlem Jens Lauritzen var forhindret i at deltage.

For Vesthimmerlands kommune mødte Susanne Hangstrup.

Ejeren Keld Enslev var mødt.

Ejeren oplyste, at ejendommen samlet er på ca. 1 ½ ha. Han oplyste yderligere bl.a., at den ældste del af huset, der er fra 1957, fjernes, og en ny opføres i samme højde som den resterende del af ejendommen og ca. en meter bredere. Han ønsker at opføre tilbygningerne i klinkbrædder, der males i jordfarveskalaen.

Fredningsnævnets to medlemmer havde ingen indvendinger mod det ansøgte. Jens Lauritzen kender området og har – gjort bekendt med besigtigelsen og de to øvrige nævnsmedlemmers indstilling – ikke fremsat indsigelser.

Inden der blev truffet endelig afgørelse besluttede nævnet dog at forhøre Slots- og Kulturstyrelsen, om der fra styrelsen var bemærkninger til ansøgningen. Slots- og Kulturstyrelsen har den 1. august 2021 meddelt, at der ikke haves indvendinger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealerne ved Danbo Gravhøje, der er en tilstandsfredning, betyder, at der som udgangspunkt ikke må ske yderligere bebyggelse på det fredede areal, idet formålet med fredningen er særlig at beskytte nogle gravhøje samt det generelle strandvoldsystem. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier. Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet lægger vægt på, at det påtænkte byggeri kun vil udgøre en beskeden udvidelse af det bebyggede areal og medføre en ubetydelig ændring i højden på en mindre del af huset, og at udvidelsen af huset vil komme til at ligge i tæt sammenhæng med den eksisterende bebyggelse. Nævnet finder på den baggrund, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, hvorfor der meddeles dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den

påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Jens Lauritzen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Vesthimmerlands Kommune, sagsnr. 01.05.10-P25-1-21,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Vesthimmerland,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Vesthimmerland,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
12. Vesthimmerlands Museum
13. Keld Enslev,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.